

NST månd 5 juni 2006
sid 2

DEBATT

Går det att lita på advokaterna?

Den moderna svenska rättshistorien visar vid en jämförelse med den danska och norska att de svenska advokaterna inte behöver ta ansvar för fiffel och försummelse – om de inte vill. På uppdrag av företag och enskilda, stat och kommun, slutför advokater – det vill säga de cirka 3 600 utvalda ledamöterna av Sveriges advokatsamfund – över en halv miljon ärenden per år.

De gör säkert fel i samma utsträckning som alla andra, men slipper ta ansvar för eventuella fadäser och skadeverkningar eftersom domstolarna förvånande nog är undfallande mot den legitimerade advokatkåren.

Jämförelser med våra nordiska grannar visar att vi har rättsröta i Sverige.

Även advokater gör ibland grova misstag med svåra konsekvenser för uppdragsgivaren och andra genom bristande kunskap, slarv och trolöshet. Advokater kan dock slippa ersätta skadorna. Om klienten måste stämma advokaten stipulerar försäkringsvillkoren att en advokat anlitas – alltså en samsfundsbroder till den försumlige. Hjälpen blir då inte helhjärtad även om din nya advokat låter det se ut så i skrift-

Advokat är den som är medlem av Sveriges advokatsamfund. Men hur fungerar egentligen den kollegiala kontrollen? Vad händer när en advokat slarvar eller begår fel? Hur kan en klient nå upprättelse? **Bertil Burström** (bilden) jämför med läget i Danmark och Norge. I vårt södra grannland har 70 advokater ansetts vara försumliga under de senaste fem åren. I Sverige handlar det om tre som prickats – under de senaste 60 åren!

I ett annat inlägg presenterar **Lars Stjernkvist**, s, tankarna bakom det nyligen framlagda förslaget till maxtaxa.

växlingen. Dessutom kommer juristkollegorna i domstolen till advokaternas hjälp.

Rättshistorien är alarmerande. I Sverige har endast tre advokater ansetts oaktsamma och skadeståndsskyldiga i högsta domstolen och i hov-

rätterna under de senaste sextio åren. Danmark låter däremot advokater ta fullt ansvar precis som övriga konsulter och rådgivare.

De senaste fem åren har motsvarande danska domstolar avkunnat cirka etthundratjugo domar där omkring sjuttio advokater ansågs försumliga. I

Sverige alltså ingen enda advokat under samma femårsperiod och endast tre under ett halvt sekel!

Jämför man tillsynen över advokaterna, finner man att dessa klandras fyra gånger så ofta i Norge och i Danmark. I Sverige prickas en av tio anmälda advokater. Den i formellt hänseende opartiska tillsynsmyndigheten i Danmark faller ungefär fyra av tio. Ett tiotal utesluts årligen i Danmark och Norge men ytterst sällan i Sverige, beroende på att här får advokaterna i stort sett kontrollera sig själva.

Bland rättssystemets aktörer har endast advokaten vinstintressé och kan slippa ta ett rimligt och skäligt ansvar för sin handläggning, med eller utan hjälp av sina samsfundsbroder. Undersökta tvistemål visar att svenska juristdomare betraktar advokaten som en tillförlitlig myndighetsperson som aldrig är vårdslös eller illojal mot sin klient.

Domstolarna tycks hellre sänka oskyldiga medborgare än man låter rättstjänarnas anseende fläckas av okunniga och trolösa kollegor. Därför förlorar en advokat inte någonsin mot en missnöjd klient.

Likafullt tar advokater på sig skadeståndsärenden mot kollegor utan att upplysa klienten om att advokater i princip aldrig fälls eller döms skadeståndsskyldiga i svensk domstol och att många jurister anser att vi har föråldrade lagar om sysslomän och deras ansvar.

Kan förklaringen vara att sådana mål ger arvoden till advokatkåren i storleksordningen en halv miljard under en tioårsperiod?

Mot bakgrund av övertygande indicier tvekar jag inte att påstå att vi har en grupp-favoriserande, orättfärdig och oetisk rättskultur i Sverige!

Frågan är om statsrådet Laila Freivalds, justitieutskottet, riksdagen eller andra medansvariga någonsin tänker vidta erforderliga åtgärder för att rätta till de anstötliga bristerna? Eller har advokatkåren fått alltför stor makt och inflytande i det svenska samhället?

Skall vi ha allas likhet inför lagen, kan man väl inte göra undantag för något slags frälse?

BERTIL BURSTRÖM
Ingenjör
Munka-Ljungby